

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30½kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan psaznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 23. mal. travna 1886.

List 17.

Velikanočna.

Pozdravljen bodi. Jezus moj!
Si vstal in zmagal pekla roj,
Truhnobi, smerti želó vzél:
Hvaležno pôjem Ti vesel: Aleluja!

Nastane, glej! potres močán,
Priplava rajski sel serčán,
Odpravi kamen pretežak
Od groba, — plah beži vojak. Aleluja!

In zdaj, o ljubi Jezus sam
Zapušaš groba temni hram,
V neskončni slavi presvitljen —
O bodi vekomaj češen! Aleluja!

Obsije solnce že svitló
Kalvarijo, Oljsko — goró!
A bolj, ko solnca žlati bliš,
Ti, ljubi Jezus moj žariš! Aleluja!

Prikažeš v veličastnosti
Se v prvo žalni Materi;
Ko vidi Te: „preljubi Sin!“
Je konec njenih bolečin. Aleluja!

Prijatlov zvestih množica,
Učenci in spokornica,
Te vidijo, in radostno
Prešinjaš serca vsim sladkó. Aleluja!

Narava vsa te Stvarnika
Slavi dans ocvetličena;
In tičev petje, rožic kras
Slavi, Zveličar, te na glas: Aleluja!

O, naj še revni grešnik jaz,
V častitljivi Ti zrem obraz,
Rešenja se razveselim,
Vse večne čase Te slavim: Aleluja!

Radoslav.

Za véliki teden.

Kalvarija in Božji grob.

Zavoljo velike imenitnosti naj o Kalvarji in Božjem grobu saj nekoliko malo več spregovorim.

Kalvarija je vstrie velike greške cerkve, v sami cerkvi Božjega groba, in gre se na njo po 18 stopnicah. Verh tega preimenitnega hriba je ravniča, ki je v cerkvice spremenjena. Štirideset čevljev dolgi in štirinajst čevljev široki prostor je z dvema velikima stolpičema razdeljen v dva prostora. Severozahodnji oddelek, ki ga imajo katoličani v posesti, obsega prostor, kjer je bil Kristus na križ pribijau in kjer je Marija. Mati Božja, stala; dva altarja zaznamujeta ta dva imenitna prostora. Tlak spredej je iz raznih pisanih kamnov vložen, naj več pa je rudeče barve. V drugi kapeli, ki jo imajo Greki v oblasti, je bil pa križ z Zveličarjem povzdignjen in v zemljo, ali prav za prav, v skalo zasajen. Prelép svitel altar s častitljivim križem je na mestu s človeka veliko Kristusovo podobo, ki je obrnjena nekako proti večeru, tedaj proti Evropi ali proti nam.

Pod altarjem, nad katerim križ stoji, je tista jamica, s srebrom obrobljena, v kateri je Jezusov križ stal, in pod altar se mora človek skloniti, da to sv. mesto poljubi. Ob krajéh kažeta dva černa, okrogla, v tlak vdrelana kamna tisti mesti, kjer sta stala križa dveh razbojnikov. Ob stranéh križa ste podobi Matere Božje in sv. Janeza evangelista. Veliko svetilk v polkrogu, katerim se z naj čistejšim oljem iz oliv priliva, sveti tukaj noč in dan.

Med križem Kristusovim in križem levega razbojnika srebrena šina, katero vsak lahko odmakne, pokriva razpoklino, ki seže do znojja gore, to je do spodnje kapele, ki je ravno pod Kalvarijo v skali, in se imenuje Adamova kapelica. Ta razpoklina žive skale je naj manj dvajset čevljev globoka, in to je ena tistih skal, ki so ob smerti Kristusovi pokale. Sv. Ciril, jeruzalemski škof, je zaklical zastran te pokline: „Ta sveta Golgota, ki do danes očitno kviško kupi, do pričujočega dné spričevanje daje, da tisti trenutek (ko je namreč Kristus umiral) so skale pokale.“ Pri ti poklini stermé tudi posvetni pisavci, ker vidijo, da tukaj ne le umetnost ni imela nič opraviti, temuč je še druga okoliščina, ki tudi to priča umetnikom, da nava dni ali vsakdanji potres take razpokline ni mogel narediti, temuč da tukaj se je čudež godil. Abdison pripoveduje dogodek, ki je

posebno znamenit. Neki angleški plemenitaik, prav spoštovanja vreden mož, je imel popotnega tovarša, ki je bil posebno razumen deist, to je, taki ki je sicer v Boga veroval, ne pa v Kristusa. Ta mož je hotel pripovedovanja katoliških duhovnov zaštran svetih krajev osramotiti. Iz tega namena je ogledal razpoklino v pečini na Kalvariji. Potem ko je vse natanko po natoroznansko preiskal, je rekel svojemu prijatelju: „Jest začenjam kristjan biti. Skerbno sem se učil fizike in matematike, in prepričan sem, da teh pečinskih razpoklin ni napravil nikakoršen navaden in natoren potres. Taki potres, kakor sem že drugod vidil, bi bil res plasti ločil, iz katerih je snovina ali masa sestavljena; toda taka poklina bi bila šla za žilami, ktere jo mejijo med seboj, in bi bila razderla zvezo na naj bolj slabih krajih. Tukaj pa je skala počena poprek, in razpoklina prekrižuje žile na posebno nenavaden, nenatoren način. Vidim tedaj jasno in očitno, da to je delo čudeža, kar ni mogla storiti ne natora in ne umetnost. Torej Boga hvalim, da me je tu sem pripeljal, ter zamorem premišljevati ta spominek njegove prečudne moči, ki tako jasno priča, da je Jezus Kristus res Bog.“

Zdaj naj pa še nekoliko o Božjem grobu, od ktere ga se tolikrat piše in govori, spregovorim.

Božji grob je pod goro Kalvarijo, tudi v cerkvi „Božjega groba,“ ravno 110 stopinj od tam, kjer je križ stal. Okrog kapelice Božjega groba je cerkveno okroglo ozidje tega groba, ki ima 65 čevljev v premerniku, in krog in krog ob zidu znotraj so velikanski stebri, na katerih sloni imenitna kupla Božjega groba, ki je pa bila že tako poškodovana, da se je po eni strani skorej vse skoz streho vidilo. Nasprotna zavidnost velikih vlad ni dopustila dolgo časa da bi se bili poprave lotili; nedavno pa sta vendar naredila čisto novo Francoz in Rus.

Pod to kuplo tedaj je kapelica Božjega groba, 26 čevljev dolga in 18 čevljev široka, in z malo krono nad grobom Kristusovim 50 čevljev visoko. Vsa kapela je iz belkastega in rumenkastega marmorja, pa vsa preprežena z malimi in drobnimi olepšavami. Nad streho se razširjajo ob obeh straneh veliki perti kakor zmagovite banđera s podobo Kristusa, ki je od smerti vstal. Ob vzhodni strani se gre v Božji grob. Spredej ob licu je šest tako velikih svečnikov, da so s svečami vred kakor stebriči; pa tudi vse čelo je napolnjeno s svetilnicami, podobami in raznimi lepotijami; ravno tako tudi na okrog.

Ker imajo pa Božji grob katoličani, greki in armeni skupaj, toraj v vsem ozaljševanju kraljuje neka ravno-pravnost, tako da je vse zverstoma ena svetilnica katoliška, druga greška, tretja armenska; in ravno tako je tudi s tablicami in drugimi rečmi.

Kapela ima dva razdelka. Najpred se pride v angeljsko kapelo, ki je 17 čevljev dolga in dvajset čevljev široka. V sredi te kapele stoji v marmor vdolan kamen, ki je neki kos od tistega kamna, ki je bil grob Kristusov z njim pokrit. Na tem kamnu je sedel angelj, ki se je ženam, ko so prišle Jezusovo telo mazilit, bil prikazal in jim rekel: „Ni ga tukaj, vstal je.“

Od tod se gre v drugi razdelek, v pravi grob Kristusov. Nizke in prav tesne vratica vanj derže, da se mora človek prav močno prikloniti, da vanj gre. Taki namreč so bili vsi grobi boljših in premožniših ljudi na Jutrovem. Še zdaj se vidijo, da bi djal, cele podzemeljske pobištva na Jutrovem, ki so vse v živo skalo in v en sam rob vsezane. Sem ter tje so celi hribci tako presekanj in v mertvaške stanovanja spremenjeni od znotraj.

Prav skoz tesne vratica se gre pri tacih v zemljo, veči del v skalo, pride se v precej veliko štiroglato stanovanje, in od tam so zopet vratica na vse strani naprej v skalo,

pa tudi nakviško in navdol, in narejene so sobice in v vsaki sobici je izsekan prostor za kakke tri merliče. Tako pokopališe, pa najmanjši kakor so bile navadne deržinske, je bil tukaj Jožef Arimatejic napravil zase, ki ga je bil pa potlej za Jezusa izročil — iz spoštovanja, ker je bil skrivaj Jezusov učenc.

Grob Kristusov je 7 čevljev dolg, 6 čevljev širok, skorej 8 čevljev visok in 50 svetilk ga razsvetljuje. Mesto groba je ob desnici ko se notri pride, pod kamnito plošo, ki ima dolgost vsega prostora, pol pa njegove širokosti pod-se jemlje in je 2 čevlja debela ter služi za altar. Ta tabla ali ploša je izsekana iz tiste nekdanje skale, na katero je bilo položeno Jezusovo telo tako, da je bil obraz z nogami obrnjen proti večeru. Zda je ta ploša v marmor vdolana. Na robu nad plošo stojé zlati in sreberni svečniki, posode s cveticami in nad njimi je ena, pa tudi po dvé podobi Kristusovega vstajenja (menda zato po dvé, ker razni obredi vsak svojo imajo.)

Maše na Božjem grobu se začno v s a k dan o polnoči, in sicer najpred pete, ki jih imajo armeni, greki in katoličani, kteri poslednji pridejo na versto zjutraj ob štirih.

Nekoliko težko pride na versto duhoven, kteri želj maševati v Božjem grobu o veliki noči, ko je navadno tam veliko romarjev iz raznih delov sveta, in vsi, ki so mašniki, želé saj po eukrat ondi maševati. Prenočevati mora duhoven v majhnem frančiškanskem kloštru, ki je s cerkvijo Božjega groba sklenjen in v katerem so pravi tako imenovani „varhi Božjega groba.“ Jest sem vendar trikrat imel to srečo, da sem na Božjem grobu maševal.

Na tem mestu tedaj je počival naš Zveličar potem, ko je bil umerl na križu in dokler ni bil od smerti vstal.

Pogled v Jeruzalem.

Letniki Naše ljube Gospé Sijonske med drugim imajo pisma prečast. P. Teodora Ratisbona od leta 1858, ki je nedavno umerl. Pa častitljivi spreobrnjenec iz judovstva med drugim popisuje, kakošne vtise je v njem obudil Jeruzalem, ko je prišel v to sveto mesto. On pravi med drugim:

Ko sem prišel v Jeruzalem, opravil sem sv. mašo v priprosti, pa prijazni kapelici naših sijonskih sester. Ta sv. maša, med katero so naše male judovske in arabske deklice pele, je moje serce tako ginila, da se nisem več čutil zmožnega, da bi ta dan še obiskoval svetišča svetega mesta. Molil sem na Božjem grobu, predno sem šel na Sijon, in to je bilo za enkrat zadosti. Človeško serce ni sposobno za vse prevelika dušna pretresenja in jih ne premore razodevati. So dnevi v kterih se človek uahaja v stanu tistih slabih bitij, ki niti najmanjšega hrupa prenašati ne morejo; stresejo se že pri najmanjšem vrišju, pri najmanšem lučnem žarku. Tako se je godilo meni. Ta dušni stan pripisujem Jeruzalemskemu obnebjju, ali tembolj oni skrivnostni žalosti, ki se je zagernila v to ozračje. Človek si v teh počutkih ne vé odgovora dati; ni treba niti misliti, niti presojevati, niti premišljevati; kakor potert je človek pod težo nekega vznemirjanja, katero bi sicer rad zadrževal, katero pa zroji pri najmanjšem dogodku. Nikakor nisem tega vznemirjanja iskal, še le ogibal sem se ga in še-le čez šest dni sem šel na goro Kalvarijo, ki je vendar le malo proč od patrijarhata, v katerem sem stanoval.

Zadostovalo mi je že, da sem le z okna v bližini opazoval razvaline gore Sijona in Oljske gore, in to je delalo na-me globok vtis, posebno pa če sem zvečer ali

zjutraj zgodaj poslušal tisto skrivnostno molčanje in vse me je vznemirjalo, kar je to molčanje pretergovalo. Cverčenje ptičev, stokanje, od daleč tulenje psov, gibanje luči ali sence, — vse to, če tudi je tako navadno, dobilo je takrat pomen.

Še le včeraj obiskal sem prvič različne postaje križevega pota v spremstvu gosp. P. Renarda in nekega družega duhovna. Podali smo se k Ekse-Homo, na goro Kalvarijo in k Božjemu grobu; na skali videli smo razpoklino, ravno tam, kjer je bil križ postavljen. Glavni spomini terpljenja, kakor je videti, okamenjeni so v mogočni cerkvi, katera ima v sebi to sv. goro.

Niaem še bil na Oljski gori in v Getzemanu. S temi svetimi kraji je pa ravno tako, kakor z besedami sv. evangelija; ako jih hočemo razumeti in se z njimi okoristiti, treba jim je počasi slediti; treba jih je s srcem obiskati.

Dalje pravi: Več dni sem bil obiskovanje popustil, in popisujem dalje. Jeruzalem je labirint razvalin, ki so pogreznjene v gostem prahu; svéti prah, ako tako hočete, prah prerokov, velikih duhovnov, kraljev in vsih narodov na zemlji; toda zmirom ostane prah, zadnji izraz zgodovine človeštva. Povsod, kjer prekopujejo, najdejo grobove; in nad temi grobovi zopet druge. To čudovito mesto bilo je dvajsetkrat razdjano in zopet sozidano; tako da so razvaline vseh časov tam ena na drugo nasute, in da so cele gore podertin, ki so bile ondi stoletja nakopičene. Pri vsakem koraku gre gori in doli; človek zabrede v različne ulice, ali prav za prav v versto sotéske, katere so pravi predori. Pri hoji se ti povsod praš: to ti je prah Adama in Eve, prah od Melkisedeka, prah od Abrahama, prah Jozveta, prah od Salamona, prah starih velikanov in novošegnih junakov od kr.žarskih vojak, prah romarjev iz vseh časov in iz vseh svetovnih pokrajin. Ves ta križemsvet v v enem okviru je stari in novi zakon.

Še le pred kratkim časom našli so grob preroka Habakuka na poti proti Betlehemu. Prav tam blizu viditi je grob Rahelin. Povsod le grobovi! V Jeruzalemu ni družega; celo mesto je zgoli tiho mesto mertvih. brezkončno nakopičenje grobov okoli enega groba iz katerega je prišlo vstajenje in življenje.

Ta prvi pogled takoj človeka pretrese; in prvi glas, kateri se sliši, je ta: „Jeruzalem ni več tukaj na zemlji, ampak je gori v nebesih.“ Ostanki so le priče preteklih časov, oni so tu le v dokaz, da poročila sv. pisma so resnična.

Razni kraji, holmci, vode, bibliški spominki so vedno ravno tisti; in med temi spominki so taki, ki so se na prečuden način ohranili. Tako so med drugimi razvaline sodnjega stola deželjskega poglavarja Poncija Pilata, ki imajo dvojno tehtnost in namen, da po eni strani so pribežališče, sestram Naše ljube Gospe Sijonske; po drugi strani pa so zopet kraj molitve. Pogled tega spomina vrednega deželjskega sodnjega dvora, razni spominki, ki so z njim v zvezi; posvečene razvaline iz Kristusovega časa, ki se ne da tajiti, da še zdaj stojé; vse me je močno vznemirilo. Tukaj so Odrešenika k smerti obsojili, tukaj so ga ljudstvu predstavili s ternjevo krono na glavi, tukaj so ga s križem obložili! To je prva postaja križevega pota, kjer že 18 stoletij romarji poklekujejo. Ohranjenje tega sv. spominka, ki ima na sebi znak naj starejše starodavnosti, prekosilo je vse moje pričakovanje. Brez dvoma, so ta kraj častili že v prvih kristjanskih časih, kajti pod obokom in v obok vmaknjeno je svetišče, sozidano iz nepremaknjenih težkih skal. Ti kamni imajo ravno tisto podobo, kakor oni, katere moremo še dandanes videti v zidovjih Salomonovega tempelja. V naj davniših časih so bili papeži ta častiti kraj z odpustki obogatili. Opravil sem sv. mašo v teh

razvalinah, ki bodo kakor upam, svetišče Sijonovo. Moja duša med sv. mašo ni ostala tiho; naše sestre, naši otroci, nekaj vernih je bilo navzočih. Hotel sem pridigovati; toda tolmačil sem le besede onih kamnov, ki so zgovornejši memo mene.

Se vé, da obiskal sem tudi prostor, kjer je stal tempelj. To je razvalina vseh razvalin, ali bolje rečeno, to še razvalina ni več; noben kamen ni več na kamni. Vidijo se samo še najpervi izvorni temeljni zidovi, velikanske pečine, katere so obdajale zravnani hrib Morijo; vse drugo je odpravljeno. Na nezmerni pološici, kjer je stal tempelj, dviguje se mošeja, katera bi bila drugje velika in krasna, tukaj pa poverhoma ima le videz kacega „kioska“ (turškega grobnega spominka). Kristjanom, judom je prepovedano stopiti na to planoto, in ker tudi musulmani ne obhajajo nobene službe božje več tam, je viditi ondi le nekatere turške straže nepremično stati. Stermim nad to čudno naredbo previdnosti. Ves kraj, kjer je stal tempelj, je čisto prazen; puščava je sredi mesta, podoba telesa brez duše, podoba Izraela brez Boga.

V znožju tega nekdanjega tempeljnega razgrinja se nam še drugi smertni prizor. To so judje, ki vsak petek proti trem tje pridejo molit in plakat. Slišal sem od te navade govoriti; hotel sem se pa sam o tem prepričati in podal sem se pretekli petek tje. Menil sem, da bo to kaj smešnega. Toda priterditi moram, da sem bil ginjeu pri pogledu nepremakljive, poterpežljive in ponižne vere teh ubogih zaslepljencev, mož in ženskih, na očitni poti, katerih so nekateri stali, drugi neutolažljivo čepeli bosi, in jokaje v nebo klicali. Poljubovali so ta zidovja, naslanjali glave na nje, pokladali roke v spokljine, se tresli... Že devetnajst stoletij jokajo in njih solze še niso pregnale tistega oblaka, kateri jim luč zakriva.

Kolika skrivnost je vendar to ljudstvo, ta tempelj in ta Jeruzalem! Dan za dnevom odkladam svojo božjo pot na Oljsko goro in v Getzemani. Takih znepekovanj ne morem naenkrat prenašati. Bil sem pa v 2 uri od Jeruzalema oddaljenem Betlehemu; tudi sem daroval sv. mašo pri sv. Ani (v Jeruzalemu), v hiši, kjer je bila rojena preblažena Devica Marija in tudi pridigoval sem ondi. Francoski konzul, gospod Barerre, ki prav častno zastopa našo domovino, in njegov kancelar, bila sta pričujoča, in tudi nekaj naših sester, naših otrok in več vérnikov je bilo zraven. Sv. Ana je prav blizu prostora „Ecce-Homo.“ To je s spomini napolnjeno svetišče, vzel sem seboj nekatere kamene od njega, ki so bili na prenesljivem altariju, na katerem sem sv. mašo opravil.

Sv. maša pri sv. Ani me je prehitro odvernila od mojega potovanja v Betlehem. Saboto zvečer zapustil sem Jeruzalem v spremstvu P. Renarda in še enega družega misijonarja. Opisovanje tega potovanja bilo bi predolgo. Hlev Betlehemske obdaja cerkev, v kateri latinci in gerki zaporedoma službo Božjo opravljajo.

(Dalje sledí.)

Marija-morje britkosti.

(Konec.)

Kdo bi zamogel popisati bridkosti kraljice mučnikov v tem trenutku, ko so njevega Sina na križ pribijali ter je tako kervav in polu rán visel med nebom in zemljo; kdo more popisati Marijine bolečine v tem trenutku, ko je zaslíšala poslednji glas iz njegovih ust: „Žena, glej tvoj sin! — žejin sem! — Moj Bog, zakaj si me zapustil?“ Torej so pač na pravem mestu besede: „O vi vsi, kateri tu memo greste, pridite in glejte, če je kje — bolečina, enaka Marijini bolečini!“

Ni brez nesrečnih mater, ktere so enako Mariji bile priče pri terpljenju svojih otrok: pa bile so vsaj zmožne jim kaj pomagati, in to je bilo pri vseh materinskih bolečinah neka tolažba zanje. Reva. Savlova žena, bratila je trupla svojih križanih sinov proti jastrebov; Hagar, ki je odšla, da bi ne bila navzoča pri smerti Ismaela, je videla, kako ga je angelj oživil — Marija pa na Kalvariji ni imela nobene človeške tolažbe in njeno mučeništvo se je tembolj zviševalo in množilo, ker svojemu Sinu ni mogla pomanjšati terpljenja. Ni mu mogla žeje pogasiti in tudi obrisati ne s kervjo in potom oblitega obraza.

Celo cerkveni očetje ne morejo s primernimi besedami popisati njene velike žalosti: „Marija je sledila Jezusu do smerti.“ — „Ker je bil Jezus križan,“ pravi sv. Avguštin, „so križali z njim vred tudi njegovo mater.“

„Marija,“ tako govori sv. Ildefonsij, je bila več kot mučenica in ni bila nič manj ranjena z mečem ljubezni, kakor z mečem bolečin.“ Sv. Bernard še bolj jasno govori, ker pravi: „Velikost tvoje bolečine, o Marija, je jednaka velikosti tvoje ljubezni.“ — Pri drugih mučenikih je bil čut bolečine zmanjšan z živo boleznijo; „čim bolj velika je pa bila tvoja ljubezen, o Marija, tem večja je bila tvoja bolečina.“ — O Marija, zakaj si se ti za nas darovala? Ali ni zadostovalo terpljenje Kristusovo? Ali je morala Mati tudi križana biti? O Marija, kje si bila? Ali si stala le samo pod križem? Ne, ti si bila s svojim Sinom vred pribita na križul! „Vse rane Jezusovega telesa so ranile serce Marijno!“ — Vse bolečine Jezusove, bolečine njegovega duha in njegovega telesa, kakor tudi brezštevilne bolečine onih brezštevilnih bitij, katere so njegovo skrivnostno telo: vse te bolečine je tudi Marija sočutila.

Od sedaj naprej hočemo prav pogosto premišljevat terpljenje Jezusa Kristusa in njegove matere Marije in v svojem lastnem terpljenju, v svojih težavah poterpežljiv biti. Kako bi zamogli k njima se šteti, ako bi ne hotli z njima kruha bridkosti in keliba bolečin deliti.

Marija Lorenška, škotska kraljica, je prestol prepustila Mariji Stuartovi, katera je francosko deželo zapustila, da je šla za svojo materjo. V začetku so njeni branitelji kazali polno serčnosti in odločnosti; kmalu pa sredi med svečanostmi so pozabili zaprisežene zvestobe. Tu jih neki dan povabi kraljica na gostijo, in ko so hvalili, kako dobro je vse pripravljeno, jim odgovori: „Čakajte s svojo hvalo; zadnjo skledico sem sama pripravila, in jo bom vam prinesla.“ Stuartova zgine ter se kmalu poverne s srebrno skledo, v kateri so zagledali meč in ostroge.... Plemenitniki so razumeli, hiteli na boj, in da Marija Stuartova ni zopet sedela na prestolu svojih očetov, tega ne smemo toliko pripisovati bojazljivosti njenih služabnikov, ampak veliko več izdajstvu njenih sovražnikov. — Kaj pa Marija Devica? Ali bi ne mogla tudi ona muogim zanikarnim kristjanom pokazati orožja, s katerim je bil mučen njen Sin, ker med posvetnim veseljem pozabijo, da se morajo vojskovati in pridobiti kraljestvo, vojskovati se hodeči po kervavih stopinjah Jezusovih, da morajo vdeleževati se tudi Marijinih britkosti in bolečin.

Mi Marijini otroci se hočemo velikrat spominjati orožja Jezusovega terpljenja in sedmerih mečev, ki so presunili Marijino serce. Na kaj pa nas ti sedmeri meči spominjajo? Kteri so ti sedmeri meči? Ti-le:

1. Simeonove prerokovanje.
2. Bég v Egipt.
3. Jezus zgubljen v tempeljnu.
4. Jezus nese težki križ.
5. Jezus križan.
6. Jezus s sulico preboden.
7. Jezus v grob položen.

Žalostna Mati Božja.

V morje žalosti vtopljena
Je pod križem sveta žena,
Ko je terpel Jezus Sin.
Žalost serce ji predira,
Vidit', kako Sin umira,
Od presilnih bolečin.

Tam pod križem mito joka,
Serce žalosti ji poka,
Ko ozira se na križ,
Kjer je visel Sin nje sveti,
Ki je hotel vse terpeti,
Da odpre nam paradiz.

Kaj Marija si terpela,
Ko v naročju si objela,
Truplo Sina, polno ran! —
Célo truplo je kervavo,
Ternje Mu obdaja glavo —
Prebodena sveta stran!

Kaj je hotla sveta Mati
Iz ljubezni vse prestati
Zá-te, človek, grešna stvar! —
Glej, za tvoj greh je terpela,
Silne žalosti medlela; —
Oh, grešiti več nikar!

Polajšujmo žalost njeno,
In spoznajmo duše céno —
Céli je ne plača svét!
Jezus je za duše drage
Kri prefl do zadnje srage, —
Za nje hotel je umret'. —

Mučenikov Ti Kraljica,
Bodi naša Tolažnica,
Vodi nas iz grehov zmót! —
Vse pregrehe obžalujmo,
Radi s pridom premišljujmo
Jezúsov kervavi pót!

I. Z.

Molitev.

O žalostna Marija Devica, presuni tudi moje serce s sedmerimi meči svoje bridke žalosti. Vnemi moje serce z gorečo ljubeznijo do Jezusa in z živim studom zoper greh, da tvoj zgled posnemam in le Jezusu samemu živim.

Čertica iz življenja Don-Boskovega v Torinu.

(Dalje.)

— Selmi je tukaj začutil, da Don-Bosko zadeva na strune, ki so dajale nekoliko hripav glas za njegovi ušesi; išče toraj obrniti pogovor na kaj drugzega, ter prav spretno zavije tako-le:

— Dobro govorite; v tem sem popolnoma edinih misel z vami; moram pa vam reči, da vaše bukve so mi prav malo všeč. — Vsakdo vidi, da knjige Don-Boskove niso imele tukaj nič opraviti, prišle so vmés, djal bi, kakor konj v gostilnico (come il cavalo a merranda); vendar pa v nadi, da malo posvétí v temi in izleče svojega medgovornika na terdo zemljo, Bosko poslušá zavitek pogovora in odgovori:

— Žal mi je, da moji slabi spisi nimajo sreče vam všeč biti, ako pa bi Vaša „Signoria“ blagovolila naznaniti mi pogrške, bi imel ozir na to za prihodnje izdaje.

— No prav; ste li Vi pisatelj mladenčeka Dominika Savija?

— Ravno jest.

— No, ta knjiga je polna fanatizma; čital jo je moj sin in bil tako prešinjen, da zmeraj in zmeraj prosi, naj ga peljemo k Don Bosku, in skor se bojim, da mu utegne še možgane zмести.

— To bi se reklo, da ondi obsegane dogodbe so jasno razlagane in prijetne, da jih mladenčki lahko umevajo in da so po njihovem okusu; ravno to pa je bil moj namen. Kaj pa oziroma na besedo in zlog, ste na kaj naleteli, kar bi bilo popraviti? V tem ne; ravno nasprotno, opazil sem čistost in pravo lastnijo jezika, zlog pa lahak in poljuden. Pa pustiva knjižico omenjeno, ker ima malo tehtnosti, — ne morem pa poterediti in olobriti vaše „Storia d' Italia“ (laška zgodovina), ki gre skozi vse roke. Da ograjam to Vaše delo, bilo bi dosti, ako se ozrè na to, kar ste pisali o Ferdinandu Karolu III, vojvodu Parmenskem (duca di Parma).

Opomba čitateljem. Da bode reč bolj jasna, naj tukaj postavimo ob kratkem, kar je Don Bosko o tem vojvodu pisal. namreč: — V večer 26. sušca, 1834 se je ta knez vračal s prehoda v kraljevo palačo. Ko je došel na neki ovinek, ga je neznan človek napadel, mu je zasadil bodalo v persi, pustil bodalo v rani in pobegnil. Vojvoda se je zgrudil kakor mertev; njegov adjutant ga je vzdignil, mu izlekel bodalo iz rane in sredi med množico ljudstva, ki se je bilo ondi zbralo, je bil odpeljan v palačo. Sodili so, da rana je smertna in res se je v malo urah približala smertna nevarnost. Pred vsakim drugim pomočkom si je vojvoda v spomin poklical nauk dobrega kristjana in preskerbel za rešenje svoje duše. On sam je prosil za spovednika, se spovedal in prejel druge ss. zakramente v veliko spodbudo svojih podložnih.

Bil je potem vprašan, če ni mogel poznati morivca, in odgovoril je: „To ni parmizanski človek; že tri dni me je zasledoval; vidil sem ga pred seboj, za seboj in ob strani: pa odpustim mu iz serca; in ako bi ga zasačili, nočem, da bi ga kaznovali z drugim, razun s pregoanstvom. Naj se zgodi volja Božja; jaz sprejemem smert kakor kazen za svoje grehe.“

Ko je potem slišal, da ni bilo več upanja, da bi ostal pri življenji, je sklical k svoji postelji vse dvorne gospode in služabnike, prosil jih je za zaméro zaradi vseh žaljenj in pobujšanja, ki ga jim je dajal. Otrokom pa je priporočil pokoršino do matere vojvodinje in budil jih k spoštovanju vsake druge dolžnosti. Večkrat je na glas molil očenaš, in je z globokim občutkom izrekoval besede: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom.“ Deržal je v rokah britko martro in poljuboval pogosto in s tolikimi občutki keršanske pobožnosti, da so bili globoko ginjeni vsi pričujoči. Tako je umerl knez, izdajsko ranjen v cvetu svoje mladosti, umerl je odpustivši svojemu lastnemu umorivcu. Izdihnil je dušo 23 ur po zavratnem smertnem napadu, v starosti 31 lét, zapustivši dediča svojega 6letnega pervorojenca pod vlado vojvodnje svoje soproge. (V. Storia d' Italia di D. Bosco, ediz. 14. pag. 431.) To tedaj je dogodba, in Selmi v pogovoru z Don Boskom je nadaljeval tako-le:

Selmi. Iz tega hudobneža, ki je vsaktere pregrehe počenjal, ste Vi naredili junaka, mučenca. Vem Vam povedati, da jih je bilo dva tisuč, ki so se ponudili in s prisego zavezali umoriti ga, če ne eden — pa drugi.

Bosko. Nisem vedil te poslednje posebnosti (zakletve): toda, tudi ko bi mi bila znana, Vas ne morem zagotoviti, da bi jo bil omenil, kajti pisal sem pomenetek zgodovine in mladini v korist, in zato

sem moral ostati v gotovih mejah ter izvoliti le same tiste dogodbe, ki bi bile zmožne tektniti v kako npravno korist mojim čitateljem. *) Sicer pa nisem pisal življenjopisa tega kneza, povedal sem le tragično (žalno) smert, ki sem jo imenoval smert dobrega kristjana, ker umerl je v resnici vdan v božjo voljo, previden s pomočki sv. vere, odpustivši svojemu morivcu.

— Selmi. Dosti, svetoval bi Vam, da popravite to svojo zgodovino, predno jo zopet ponatisnite.

— Bosko. Ako bi Vi, gosp. komendatore, bili tako priljudni, poznamnjati ali dati poznamnjati mi prenarredbe ali poprave, ki naj bi se sprejele, Vas zagotovem, da jih bodem porabil za svoj zopetni ponatis.

— Selmi. Ta Vaša dobrovoljnost mi je všeč; ne kažete se terdovratnega v svojih mislih; to mi je všeč. Prestopiva pa zdaj do kaj družega, povejte mi, kakošne zadrege imate pri svojih šolah in kakošno pritežnost nahajate v tem, da bi se podvergli oblasti, ki veljá za šole?

— Bosko. V tem ne nahajam nikake pritežnosti, prosim samo, Vaše gospostvo naj bi mi privolilo, da sedanji učeniški sredo nadaljevati svoje nauke v dotičnih razredih, kakor so zdaj razpostavljeni.

— Selmi. Kteri so tu učeniški?

— Bosko. Ti-le so: Francesco, Durando, Cerruti in Anfossi.

— Selmi. Od koga so plačevani?

— Bosko. Od nikogar ne. Tudi oni so bili gojenci te naprave, in zdaj so veseli, da svoj lastni trud obračajo v dobroto drugim, kakor so se drugi svoje dni zanje trudili.

— Selmi. Ako je ta reč tako, jih bodem poterdil brez pomislika. Naredite samo pravno prošnjo, zapišite imena učnikov in razred, v katerem kteri učí, in pošljem Vam kar precej poterdilno pismo.

— Bosko. Serčna hvala Vam, gospod komendatore; za to dobroto Vam bom ostal globoko hvaležen. Vender predno odidem, bi Vas rad prosil še za neko blago prijaznost, in to je, da bi Vi blagovolili moje mladenče sprejeti pod svojo obrambo, in da bi kteri koli si bodi dan prišli nas počastiti s svojo pričujočnostjo. Svést sem si, da za Vaše gospostvo, ki ljubi ubogo ljudstvo, bode velika utéha, viditi ondi zbranih tisuč naj bolj revnih dečkov.

Na te Don Boskove besede je bil Selmi ginjen globoko v dušo; zrl je nanj z dopadljivim očesom:

— Dragi Don Bosko, je rekel. Vi ste angelj na zemlji. Zagotovem Vas, da od tega trenutka bom storil za Vaše mladenče vse, kar je v moji moči, in prej ko se bo dalo, pridem s svojo družino vred v Vašo napravo na prijazno obiskanje. Upam tudi, da v prihodnje bodo najini pogovori imeli drugo dišavo, kakor dozdaj. Dobro se mi zdi, da sem Vas vidil in spoznal. Porazumela sva se tedaj; do svida.

To, hvala Bogú, je bil konec tega obiskovanja, ki je v začetku kazalo žalosten sklep. Oskrbnik Selmi, prepričan, kako dobra naprava je „Oratorij“ za ubogo mladino, je bil vedno prijazen in dobron, kar je premoget v mejah svoje oblasti. (Ne tako pa drugi, kar bodemo vidili drugi pot.) (Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Postna pridigarja v Šenklašču, djal bi, sta toliko bolj čversto delala, kolikor bolj se je čas

*) Slišite — li zlati nauk enega največjih pedagogov sedanjega časa, odgojitelji mladine, učitelji in profesorji?

koncu bližal. Omenim naj samo, da ne davno sta obravnavala oba prevažno stvarino: Sv. katoliška Cerkev, in posebej tudi to, kako nevedni so mnogi, zlasti inteligencija, v tej tako silo važni reči. P. Starè n. pr. je omenil, kako on sam pomni, da o času, ko je on študiral, se je mladenčem v šolah pač premalo pojasnoval nauk: kaj da je sveta katol. Cerkev; vedili so o njej toliko, kakor nič. In kdaj se hoče dijak pozneje naučiti, ko se nikoli potlej za to več ne meni? V višji šole se zapíše, kjer pa še v družih stvarinah malo pridobi, ko po veliko mesecev ne vidi ne on profesorja in ne profesor njega: o veri pa že celo ne trohe ne sliši in ne vé, in če je kaj, je rajše zoper vero, kakor veri v prid. Zato je pa tudi toliko nasprotnikov duhovnov in sv. Cerkve v višjih stanovih, ki z vsmi raji potegnejo, kakor pa s svojo lastno cerkvijo! Vere so jim vse enake, vse dobre! Kaj pa da!? Neka vera uči, da morajo tujca, ko ga dobé, zaklati in pojesti: tedaj jim je tudi ta vera dobra? Pri pojssnovanju o dolžni pokoršini do katol. Cerkve je poudarjal, kako ravno višji po večem Bogu tako pokoršino odpovedujejo, s tem pa tudi dajejo zanikaren zgled in nižji tudi njim pokoršine ne skazujejo: tako pa se cimi in kuba tisto hudo današnjih dni, ki se imenuje socializem, rudečkavstvo, — in ne bo boljše, dokler ne bodo prišle tako hude šibe, da bodo visoki primorani zopet Bogu pokoršino skazovati, potem bode zopet bolje na svetu.

P. Klinkowström je to stvarino obdelaval prošlo aredo. Omenil je v začetku, da mnogi učeni več vedó o Potagoniji, o Zulu-Kafrih itd. itd., kakor pa o katoliški Cerkvi, in ko bi katoliška Cerkev bila v luni namesto na zemlji, bi najberže učeni o njej več vedili, kakor pa tako vedó. Pri nadaljni preizverstni obravnavi je posebno to povdarjal, da studenec, temelj oblasti sv. Cerkve ni v ljudstvu in ne v poglavarjih, ampak v Kristusu, v Bogu, pa da je Cerkev vidna in prosta cerkev. Vse izpeljuje z nepremagljivo logiko in doslednostjo. Kdor tukaj ušesa zatiska, bode pač sam svoje nesreče kriv.

Iz Ljubljane. (Sedanja in nekdanja gimnazija.) Vitez dr. Mikložič je v gosposki zbornici spregovoril nekatere pomisljive vredne besede. Fekel je med drugim da slovnica (na gimnaziji) mladino malo olikuje, zlasti ako se tako obravnava, kakor sedanji čas, ko ni nič družega (?) kakor primerjanje jezikov, kar v gimnazijo še celo ne gre . . . Poduk v naravoslovstvu in matematiki je sicer pospešujoč, pa na gimnaziji ne na pravem mestu; kajti, da se naravoslovstvo zares študira, je treba više olike, kot se je more dečkom pripravovati. Preobloženje se je izcimilo iz sedanje vravnave . . . V resnici se na gimnaziji mladenču vse mogoče v glavo vtepa. (Čudno je, da morajo že v začetku imeti cele naročja silo dražih knjig in da še med letom morajo dijaki pogosto te pa une knjige in drugo šolsko robo in stvarino dokupovati, in nekatere nekako čudne, n. pr. berilo „Babica“; da tako pogosto hodijo „naturo devastirati“ — ali na „komando“ ali samovoljno?) Mikložič pravi dalje, da to preobkladanje ima take nasledke, da večina mladenčev je po doveršeni maturi napolnjena z zamermo do knjig, in dijaki pravijo, da zdaj že smejo eno leto počivati, ko so se toliko učili. To je gotovo obžalovanja vredno in poterediti moram, pravi Mikložič, da o času prejšnje gimnazije ni bilo tako. Prihajali so na univerzo (pač tudi v bogoslovje) s pravo strastjo (za učenje) in vse bi se bili učili. (Škoda, da ni vitez Mikložič tudi nekoliko popisal, kakošen vpljiv na zdravje še o času študij in zlasti pozneje ima tako preobkladanje! Se vé, da vzrok so morebiti večkrat tudi druge neprilike, v uravnem oziru itd. Svoje dni so se stanovanja dijakov zelo natanko nadzorovale. Da bi se bila mladina

shajala na plese, kakoršna zloraba se včasih zgodi o počitnicah, ali celo med semestrom — pred pustom, na kaj takó neprimernega, da več ne rečemo, še ničče misli ni.) Govornik pravi poslednjič: Po vsaki ceni menim, da preravnava gimnazije je ena naj tehtniših nalog za vlado.

V Marijanišču je verli misijonar P. Maks Klinkowström od cvetne nedelje zvečer do torka zvečer imel prav čverste in primérne premišljevanja, zlasti za ude Vincencijeve družbe, kateri so v sredo — jutro k sklepu imeli skupno sv. Obhajilo. Ako se pomisli, da zraven tako priljubljenih postnih pridig v stoljni cerkvi po trikrat na teden je P. Maks posebej še te premišljevanja opravljal, moramo pač občudovati duhovno moč in veliko gorečnost skoro sedemdesetletnega gospoda misijonarja; — to pa toliko bolj, ker precej po doveršenem opravilu v Ljubljani se zopet podá na Dunaj, kjer ima nalogo nedeljske pridige opravljati. Enako se ne manj goreči P. Starè precej podá na delo v drugem kraju. Bog ohrani še veliko lét tako serčna delavca v vinogradu Gospodovem!

Iz Sarajeva, 12. mal. travna 1886 (Neka dobra misel.) Oziroma na povzdigo bosanskega ljudstva nam prijatelj piše prav znamenite verstice, ko pravi med drugim:

O tej priliki naj Vam sprožim neko misel, o kateri sva se s Presvitlim nadškofom večkrat razgovarjala.

Ako hočemo, da se v Bosni katoličanstvo vterjuje in širi, treba je, da se po raztresenih selih, saj večih, vstanové katoliške šole, po katerih bi učitelji bili ali duhovni, ali saj „fratres“, bratje take kongregcije. Oni bi morali razun v šoli katekizovati (keršanski nauk učiti) tudi po hišah in bližnjih selih, in s tim katoliško življenje povzdigovati. To je misel, ki se čez kake leta utegne izplačevati. Dobivali bomo iz semenišča na leto po 9 do 12 duhovnov; za sadanje župnije jih bode kmalo dovolj, druge bi mogli porabiti v omenjeni namen. Ako bi ne bilo moč šol vstanoviti po vsih krajih, odbrali bi najbolj znamenite kraje, s katerih bi potujoči katehisti hodili v bližnje sela učiti keršanski nauk.

te namene nam je treba denara. Za to pa naj bi se že zdaj vstanavljala kaka „matica“: ne bi li dobro bilo, ako bi morebiti Vi kake denarje obračali v ta namen, one namreč, kjer se reče: „za naj potrebniji misijone, za Bosno itd.“ (Odgov.: Po nekoliko smo tako delali tudi že dozdej; vsega s tim namenom danega, se vé, si pa ne upamo tako obrniti, ker so nameni darovalcev za več misijonov in ker so potrebe med pogani itd. včasih morebiti še dosta večje. Naj ložej in naj ljubše nam je, ako darovatelj sam določi: za to in to naj bo. Vredn.) — 2. Bi li ne bilo dobro, ako bi se kateri blagi prijatelji našega naroda sploh goreči katoličani hoteli v svojih oporokah spominjati na te potrebe?.. Morebiti znate Vi za kakov совет? (To je že eden, da to potrebno reč v „Danici“ naznanimo in blagim Slovencem priporočimo. Vr.)

Razgled po svetu.

Stiske katoliške Cerkve na Francoskem. Huda se je godila v poslednjih trinajstih letih katolikom na Nemškem, kjer je namreč leta 1873 katoličanstvu sovražna ošabnost, skrita pod majevimi postavami, začela z vso jezo tretji sv. Cerkev. Pa z božjo pomočjo, če tudi z veliko težavo, so katoličani ostali stanoviti v vsih stiskah in zatiranjih. Podpirali so se med sebojno duhovni in svetni verniki; to jih je ohranilo. Železni kancler je sprevidel, da ves njegov napor ni kos kato-

liški stanovitosti in letos pri nesli so nam časniki veselejšo novico. da je mož — prijenjal saj nekoliko.

Še huje kakor na Nemškem katoliška Cerkev terpi na Francoskem. Francoska dežela je bila svoje dni na glasu verlo dobrih in katoliških vladarjev, njihovi kralji imeli so celo naslov „najbolj keršanskih vladarjev.“ Odkar se je republika pred 16 leti na Francoskem ustanovila, dobili so framasoni zopet prvo besedo v deželi, ktera je nekda katoliški Cerkvi tolikanj svetnikov dala. Kjer je nekda zorel sad za nebesa, ondi sedaj pekel ljuliko seje in ima za se prav bogato žetev. Ne smemo pa misliti, da so katoliško Cerkev zaterli. O kaj še! Kaj tacega se jim ne bo posrečilo; to je tako. kakor je sploh šega, da nekteri prederzni vekači množice strahujejo, dokler jim previdlost Božja vsled skrivnih sklepov dopusti.

Hudo zatirajo Cerkev sedanji možje, ki v republiki zasedajo perve stole, cerkve podirajo, duhovne pastirje odstavljajo in jim plačo odtegujejo, redove preganjajo itd.

Zagrizenost sovražnikov je že tolika, da se celo v domače razmere vtika. V Decazeville-u (Dekazvilu) je posestnik nekega rudokopa svojim delavcem napravil domačo kapelico, kjer naj bi se bili vdeleževali službe božje.

Ker je bila kapelica pod njegovo streho, gospodar pač ni za potrebno cenil, da bi si moral še le vladnega privoljenja k temu izprositi, da smé kapelico dati blagosloviti. Delavcev in tudi precej drugih pobožnih zbralo se je okoli kapelice na določeni dan vse polno, ki so se hoteli vdeležiti cerkvene slovesnosti. Ravno je hotel duhoven blagoslovljevanje pričeti, kar pride prefekt z orožniki in sv. opravilo prepove.

Lastnik kapelice se takemu neopravičenemu nasilstvu upre sklicevaje se na postavo, ktera zasobno lastnino naznanja za nedotakljivo. Toda brezbožni prefekt se ni brigal ne za postavo in ne za posestnikov ugovor ter je na vsak način skušal z orožniki v kapelico vlomiti. Gledé tolišnje brezbožnosti polastila se je zbrana naroda taka nevolja, da so segli vsak po tistem, kar je komu najbližje bilo. S palicami in kamenjem so se ustavili, na kar so orožniki vstrelili in sta dva človeka na mestu bila — ubita. Take so razmere na Francoskem pod tretjo republiko.

V tacih okoliščinah je častitljivi nadškof Pariški, kardinal Guibert pisal pismo predsedniku Grevyju, prvemu dostojniku v republiki, pismo polno žalosti in britkosti, zakaj da se tako silno zatira Cerkev, ki si vendar nikake krivde svesta ni! „Hudi časi prišli so za Cerkev božjo na Francoskem“, tako začjenja msr. Guibert, „časi težkih poskušanj, v kterih ona bitko toži zaradi krivic, ki jih ima prestajati od deržave. Deržava se sicer izgovarja, da si je Cerkev ojšrost zaslužila, s ktero deržava proti njej postopa, češ, da ji vedno nasprotuje v političnih načelih. Tako vendar ne more dalje ostati! Ker je borba vedno hušja, se pač ne bodete čudili, če se najstarejši francoskih škofov, ravno tisti, čegar sedež je v rezidenci Vaši, obrača do Vas kot deržavnega verhovnika in s spoštljivim ugovorom na vse do sedaj že prestane krivice izraža svojo in svojih škofov žalost.“

Kardinal Guibert na to omenja v toplih in mirnih besedah, kako zmerno je bilo postopanje francoske duhovščine, ktera je vbogala sv. Očeta svet, da naj se namreč kolikor moč mirno derži v političnih vprašanjih. Tudi gledé poslednjih volitev so popolnoma neopravičena očitanja, ki jo zadevajo od vladne strani.

„Kandidatje“, pravi Guibert dalje, „delili so se v dve stranki: bili so, ki so rekli, da hočejo obderžati poduk keršanskega nsuka in braniti prostost svete Cerkve ter sploh keršanstvo povsod podpirati; tem nasproti stali so drugi, ki so na vsa usta celemu svetu oznanjevali, da hočejo gnati na to, da se berž, ali pa vsaj

prav kmalo katoliška vera med nami iztrebi s korenino. Kdo bode duhovnu v pregreho prišteval, če se je oklenil prvih, herbet obrnivši drugim? Tako je pač moral delati po svoji vesti, ako je hotel zverševati nalogo, ki jo je dobil od Cerkve, oziroma tudi od deržave.

(Konec nast.)

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Žena priporoča mnogim nerodnostim in pregreham vdanega moža za spreoberojenje. — Mladeneč, že večkrat v težkih nadlogah in stistah, pa po premogočni prošnji „Naše ljube Gospe presvetega Serca Jezusovega in svetega Jožefa še vselej uslišan in potolažen, se obrača zaupljivo do vseh društvenih udov in prosi, naj z njim vred prosijo, da bi po premogočni prošnji Naše ljube Gospe presv. serca Jezusovega, in njenega zaročnika sv. Jožefa tudi zdaj neko težavno skušnjo, ki jo ima zveršiti, srečno doveršil, in ako bo ljubi Bog njegovo ponižno prošnjo milostljivo uslišal, se bode k večji časti „naše ljube gospe presv. serca Jezusovega“ in „sv. Jožefa“ z največjo zahvalo in ponižnostjo naznanilo.“ — Oseba v očesni bolezi za pomoč.

Zahvale.

Že pred letom sem bil obljubil v Danici razglasiti, ako Bog na priprošnje N. lj. Gospè in sv. Jožefa odvzame veliko pohujšanje iz kraja; — opravil sem nekoliko devetdnevnic v ta namen, in Bog je pohujšanje odvezel, za kar naj bo priserčna zahvala veliki pomočnici in sv. Jožefu.

Na Notranjskem

A. P.

Za rešenje iz očitne smertne nevarnosti bodi vekomaj češena N. lj. G. presv. Serca, kteri to pomoč pripisujem!

V Ljubljani, 21. mal. trav. 1886.

M. Vrančič.

Koledar za prihodnji teden:

24. Velika sobota. S. Juri. — 25. Velikonočna nedelja ali vstajenje N. G. J. Kr. S. Marka. — 26. Velikonočni ponedeljek. S. Marcelia. — 27. S. Peregriin. — 28. S. Vital. — 29. S. Peter muč. — 30. S. Katarina Sienska. — 1. velikega travna. S. Filip in Jakop. — 2. Bela nedelja. S. Atanazij.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

11. svečan

Sv. Deziderij, škof in mučenik, je slovel zavoljo svoje učenosti in svojih čednost. Tadanji papež Gregorij Veliki ga je imel zelo v čislih, ter se je njega posluževal pri poravnanju raznih neredov, ki so se bili vrinili v nekterih francoskih škofijah. Zameril se je pa sv. škof s tem zloglasni kraljici Bruenhildi, ki ga je zavoljo neke pridige dala zavrato umoriti leta 612. Na grobu njegovem so se godili čudeži.

Sv. Gardin, škof Soasonski (Soissons) na Francoskem in mučenik. Ko je nektere svojih podložnih nekoliko postrahoval zavoljo odertije, so se le ti nad njim, svojim višim pastirjem, znosili ter ga v neki vodnjak vergli leta 720.

Sv. Jona, menih v Egiptu, je živel v 4. stoletju in je bil učenec sv. Pahomija, puščavnika. Od njega se bere, da je po dnevu pridno obdelaval vert, ki mu je bil izročén za obdelovanje, velik del uoči pa premolil.

Tako je tedaj spolnoval zapoved: Moli in delaj! in s tim si zaslužil nebesa.

Sv. Lucij, škof v Adrijanopolju, je za časa arijauskega cesarja Konstancija veliko terpeti moral zavoljo sv. katoliške vere, dokler ni kot mučenik umrl v ječi leta 348. Z njim vred so bili k smerti obsojeni tudi nekteri meščani, ker niso hotli občevati s krivoverci.

Sv. Kalócer, spoznovavec in škof v Raveni, je bil po rojstvu Gerk, kot škof pa naslednik sv. Apolinara v Raveni. Storil je veliko čudežev in je umrl 100 let star.

Sv. Severin, opat pri sv. Mavricij-u v Švici. Ko je bil Klodvik, kralj franco-ki, za smert zbolel, je poklical svetega opata k sebi, in je na njegovo priprošnjo zopet zadobil zdravje. Tudi škofa Evlalija v Nevers-u je ozdravil gluhobe. Umril je leta 507, poln zaslug in ves vdan v Božjo voljo.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Sveto leto se v ljubljanski škofiji prične s praznikom vnebohoda Gospodovega. To za odgovor na marsiktere vprašanja.

Za pirhe: Molitvenik. Zbral in posebej za vsaki spol, za dečke in deklice, vravnal Fr. Marešič. Lično natisnila Blaznikova tiskarna. Založil in prodaja Ivan Bonač na Poljanah.

Obema knjižicama je ista cena, namreč: „Molitvenik“ vezan v polplatno stane 24 kr., v platno 30 kr., v usnje z marmorovano obrezo 36 kr., v usnji z zlato obrezo 55 kr., v usnji z zlato obrezo in pozlačen 65 kr.

Bodi priporočena lična knjižica za otročiče.

Semeniški duhovni (prezbiterji) v ljublj. škofiji, za letos odločeni, so naslednji gg. iz tretjega leta: Jan. Hromec iz Kamnika, Jan. Lesar iz Ribnice, Jan. Oblak iz Mavčič, Leop. Picigas iz Novega mesta, Fr. Verhovšek iz Leskovca, Fr. Zakrajšek iz Blok.

Iz 4. leta, ker je bilo 6 gg. že vlni posvečenih, so letos samo še trije, namreč gospodje: Jan. Kačar iz Ternovega v Ljublj., Šušteršič Fr. iz Ljubljane, Jan. Zupančič s Toplic.

V tretjem letu je 16, v drugem 15, v prvem 27 gg. bogoslovcev. Vseh skupaj 67.

Za zidanje katoliške cerkve v Travniku v Bosni je kardinal Mihalović podaril 100 gld., za cerkev v Novem v Bosni pa 50 gld.

Po Laškem se je kolera jela precej pogosto prikazovati. — malo poprej na Beueškem, zdaj okoli Milana in v Brindisi-u. Vse kaže da laških framonov zagrizena terma se ne bo omečila, dokler prav huda šiba ne pritišne, in ta utegne biti ravno bolezen.

V Čerenukah je 20. t. m. ob dveh popoldne po dolgi boleznini umrl ondodni g. župnik Lor. Mazeck. Pokopan je bil veliki četertek popoldne ob šestih. Rojen je bil 5. avg. 1836 v Novi Oselici, posvečen l. 1860. Velike zasluge ima ranjki za ondodno lepo novo cerkev. R. I. P.

Udje pogrebnege in oskerbovalnega društva Marijine bratovščine v Ljubljani se prijazno vabijo Veliko nedeljo zjutraj o poli štirih, da bi pod društvenim banderom vdeležili se slovesne procesije vstajenja Jezusovega pri novi cerkvi presvetega Serca Jezusovega.

V Ljubljani, veliki teden 1886.

Odbor Marijine bratovščine.

Iz Selnograda, 15. aprila. (*Poterdilo*) Premnogoterno poverni Bog za 400 gld. poslanih darov za razširjanje sv. vere (vmes darovi iz Mengša in Stare Loke) za Kino, Anam, Tong-King in naj potrebniši misijone. Vse bode razdeljeno po dobrotni napovedi. Vesele velikonočne praznike!

Prehvaležni
P. Edmund.
O. S. B.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Dekanijski administrator v Zaveršji postal je inful. prošt v Ptujem, prečast. g. Matija Modrinjak. Za provizorje sta imenovana častita gospoda: Rupert Šuta za dekanijsko župnijo sv. Nikolaja v Zaveršji in Anton Potočnik, kapelan v Čadramu, za župnijo sv. Tilna v Zrečah. Umril je: dekan v Zaveršji, knezoškofijski duhovski svetovalec, gospod Janez Trampuš, 59 let star. Hudo zbolel je dekan v Skalah, čast. gosp. Luka Trafenik, ter se je preselil v duhovsko bolnišnico v Gradec. Razpisana je župnija v Zaveršji do 31. maja.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Brezovca pri Ljubljani 40 gld. — Z Rudnika 8 gld. — Iz Cirknice 46 gld. 40 kr. — S Homca 20 gld. 75 kr. — Iz Soteske 9 gld. 66 kr. — S Prema 12 gld. — Iz Lediu 14 gld. — Iz Šent-Janža 11 gld. — Iz Šent-Petra v Ljubljani po č. g. Jan. Zagorjan-u 50 gld. — Z Radovice 15 gld. — Z Češnjic 5 gld. 76 kr. — Z Janč 22 gld. 45 kr. — Iz Fužin na Gorenjskem 6 gld. — Iz Zaplane 20 gld. 70 kr. — Z Loškega potoka 6 gld. — Z Mehovega 4 gld. 40 kr. — Iz Šent-Jakoba ob Savi 17 gld. 20 kr. — S Kresnic 18 gld. — Iz Sel pri Šumbregu 13 gld. 28 kr. — Iz Harij po č. g. Kuratu 3 gld. — Iz Preserja po č. g. župniku 13 gld. 64 kr. — Knežak 7 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Z Jesenic zbirka 4 gld. 20 kr. po č. g. župniku. — Od sv. Trojice po č. g. župniku 1 gld. 10 kr. — Iz Št. Ruperta po preč. g. župniku 6 gld. — Iz Harij po č. g. kuratu 1 gld. 50 kr. — Z Reteč po č. g. župniku 4 gld. — Z Brezovice 5 gld. — S Št. Jošta pri Polh. gr. 2 gld. po č. g. župniku. — Iz Knežaka 2 gld. 50 kr. — S Kersnic po čast. g. župniku 1 gld. 80 kr.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. kurat J. Škerjanec 1 gld. — Iz Preserja 1 gld. — Č. g. župnik Anton Hočevar Št. Joštu 3 gld. — Č. g. župnik Ign. Podobnik 2 gld. — Č. g. župnik Ant. Ponikvar 1 gld. — Č. g. župn. T. Kajdiž 2 gld. — Č. g. kapl. A. Kukelj 2 gld. — Č. g. župn. Fr. Dolinar na Trati 5 gld.

Za sv. Očeta: Iz Harij č. g. župnik 1 gld. — Iz Knežaka po č. g. župniku 3 gld. 50 kr. — Č. g. M. Saje 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Z Brezovice po č. g. župniku 2 gld. — Iz Preserja 1 gld. — Iz Preserja po č. g. župniku 2 gld. 36 kr.

Za zvonove v Sarajevem: Od sv. Jošta pri Polh. gr. 8 gld. po č. g. župniku.

Za zvonček g. misijonarja V. Laha: Tri dobrotnice 2 gld. — Č. g. župn. M. Saje 1 gld.

Za afrikanski misijon: Z Brezovice po č. g. župniku 2 gld. — Iz Vodice po č. g. župniku 5 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca: Z Brezovice po č. g. župniku 5 gld.

Za cerkev sv. Vida v Želimljah: Iz Preserja 1 gld.